Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Кафедра етики та естетики

ЕТИКО-ЕСТЕТИЧНА ТРАДИЦІЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ КУЛЬТУРІ

МАТЕРІАЛИ
XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, молодих науковців та науково-педагогічних працівників

29 листопада 2024 року
м. Київ

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики
Кафедра етики та естетики

ЕТИКО-ЕСТЕТИЧНА ТРАДИЦІЯ У ВІТЧИЗНЯНІЙ КУЛЬТУРІ

МАТЕРІАЛИ
XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, молодих науковців та науково-педагогічних працівників

Конференцію присвячено до 100-річчя від дня народження Сергія Йосиповича Параджанова (1924–1990) – українського та вірменського кінорежисера, сценариста, композитора

З нагоди 20-ти років від заснування філософського підрозділу у Драгоманівському університеті

29 листопада 2024 року
м. Київ

УДК [111.852+17]:008(477)(043.2)
Е 88

Рекомендовано до публікації рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики Українського державного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова (протокол № 6 від 29 січня 2025 року)

Е 88 **Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі :** Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів, молодих науковців та науково-педагогічних працівників, 29 листопада 2024 року / укл. : О. Ф. Коннов, І. Г. Луковенко, Т. Ю. Шульга. Електронне наукове видання. Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. 146 с. : іл.

У збірнику представлено матеріали доповідей учасників XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Етико-естетична традиція у вітчизняній культурі». Тематика конференції охоплює етичні та естетичні виміри суспільного буття, мистецьких та освітніх процесів, питання філософії, культурології, психології, дизайну.

Матеріали публікуються за дозволом авторів тез. Відповідальність за достовірність фактів і посилань, науковий і літературний зміст, несуть автори тез та їхні наукові керівники. Колектив кафедри залишає за собою право не поділяти точку зору авторів публікації.

УДК [111.852+17]:008(477)(043.2)

© Кафедра етики та естетики УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025
© Автори тез, 2025

**Навчально-науковий інститут
філософії та освітньої політики**

**Дорога А. Є. доц., к. філос. н.,
професор кафедри етики та естетики**

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ КУРС «ПЕРЕЖИВАННЯ ЯК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРИ»: ОБГРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ

Актуальність спеціалізованого курсу, запропонованого кафедрою етики та естетики Українського державного університету імені Михайла Драгоманова у якості дисципліни за вибором студентів, «Переживання як феномен культури», зумовлена пошуком сучасною культурою форм захисту реальної свободи і внутрішнього простору людини.

Потреба в аналітиці феномену переживання особливо зростає в період російської воєнної навали в Україні.

Доречно нагадати, що ми живемо в час онтологічного повороту філософії, який спонукає до аналітики феноменів життя, життєсвіту, нерефлексивних шарів досвіду та національної ментальності.

Важливо підкреслити, що феномен переживання – переконливий приклад єдності природного та соціокультурного начал.

Авторка пропонує поринути у різноманітні грані осягнення переживання: біопсихічну, психологічну, філософську, естетичну та, власне, культурну.

«Важливо розкрити для себе унікальність феномену переживання, що представляє цілісність духовного життя, внутрішнього світу людини, індивідуальної і колективної психіки. Адже саме завдяки здатності переживання минуле і майбутнє живуть у теперішньому» [1].

У бажаючих приєднатися до співпраці буде можливість осмислити духовне надбання багатьох велетів людського духу, що дійшли висновку про приреченість людини до постійної свободи обирати себе.

Складність досвіду переживання українцями кровопролитної війни, в результаті віроломного нападу РФ красномовно, засвідчує роль і

значення феномену переживання для гуманістичного спрямування людських дій, світоглядних настанов, смислових орієнтирів людини у світі. Здатність до переживання – фундаментальна риса об'єднання прогресивної частини людства.

Література:

1. Дорога А. Переживання як феномен культури (філософсько-естетичний та психолого-педагогічний виміри). URL: http://www.npu-etestet.com.ua/perezhivannya-yak-fenomen-kul-turi-filosofs-ko-estetichnij-ta-psihologo-pedagogichnij-vimiri/#more-497 (дата звернення: 12.11.2024).

2. Дорога А. Теорія переживання Вільгельма Дільтея в контексті методології гуманітарного знання. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філософія, культурологія, соціологія. 2017. Вип. 14. С. 93–99.

3. Федорченко Н. В. Естетичні переживання: моделі наративної інтерпретації: монографія. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Київ: Міленіум, 2016. 152 с.

Педагогічний факультет

Конєєва К. В.
Науковий керівник: доц., к. пед. н. Сова О. С.

ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ВПЛИВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

З давніх часів люди намагалися висловити свої почуття, переживання, проблеми не лише вербальними засобами, а й за допомогою зображень, адже візуалізація психологічного стану сприяє зняттю емоційного напруження, тривожності. Як вважають дослідники, мистецтво й терапія мають спільне коріння, адже кожен з нас творець, а творчість приносить величезне задоволення, дає можливість для вираження своїх почуттів та емоцій [3, с. 7].

Використовуючи художні образи, різноманітні стилістичні прийоми, відповідну кольорову гаму, митці виражають своє світоспийняття, настрій, впливаючи тим самим на глядачів і мимоволі залучаючи їх до співпереживання, яке може бути корисним не лише для